

Biroul permanent al Senatului

L. 346 / 17.6.2024

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 241 / 10.01.2024

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 93 alin. (2)
din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii**

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea art. 93 alin. (2) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii** (b241/08.05.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2416/14.05.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D502/14.05.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect modificarea „alineatului (2) al articolului 93 din Legea nr. 360/2023, stabilind că admiterea sau respingerea cererii de pensionare comunitare/ internaționale se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii competentă din România, în termen de 6 luni de la data înregistrării cererii. Totodată, am prevăzut faptul că acest termen poate fi prelungit în situația în care sunt necesare documente și/sau operațiuni suplimentare”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate informații cu privire la **insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, la consultările derulate și nici impactul asupra sistemului juridic**.

Totodată, semnalăm faptul că în mod eronat s-a precizat că termenul de 45 de zile prevăzut la art. 93 alin. (1) din Legea nr. 360/2023 se aplică doar pentru stabilirea „pensiilor naționale”, acest termen fiind obligatoriu pentru soluționarea tuturor cererilor de pensionare.

În consecință, este necesară revederea și reformularea instrumentului de prezentare și motivare.

5. Analizând conținutul propunerii legislative, în ceea ce privește fondul reglementărilor preconizate, semnalăm că prin modalitatea de exprimare a intenției normative se instituie reguli insuficient conturate, contrare dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt de natură să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, fiind susceptibile să încalce prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.

Precizăm că, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și implicit o aplicare corectă, este esențial ca **redactarea acesteia să fie una de calitate**. Referitor la acest aspect, menționăm că, potrivit art. 6 alin. (1) teza I din Legea nr. 24/2000 este obligatorie dispoziția conform căreia „*Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. [...]*”.

Totodată, menționăm că, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale¹, Curtea a reținut că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei. Legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această

¹ A se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr.193 din 6 aprilie 2022, paragraful 23, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012.

competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe, concretizate în **claritatea, precizia și predictibilitatea legii**².

6. La **art. I teza I**, semnalăm că norma propusă pentru **art. 93 alin. (2)**, **nu este clară**, în sensul că măsura preconizată poate îngreuna procesul de soluționare a cererilor de pensionare, fiind în antiteză cu intenția inițiatorilor, exprimată în instrumentul de prezentare și motivare, aceea de a „nu întârzia emiterea deciziilor și a prelungi în mod excesiv procesul de evaluare a cererilor”, întrucât chiar la art. 93 alin. (1) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii se prevede că *„admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii”*.

În plus, prin norma propusă la **teza a II-a**, astfel cum este formulată în prezentul proiect, se creează un paralelism legislativ, interzis de art. 16 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, întrucât se introduce „un termen de maximum 3 luni, în situația în care, pentru soluționarea cererii, sunt necesare documente și/sau operațiuni suplimentare”, termen care este deja prevăzut la art. 93 alin. (3) din lege care prevede că „termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit cu 30 de zile în cazul persoanelor care au calitatea de asigurat în luna solicitării, precum și în situația în care, pentru soluționarea cererii, sunt necesare documente și/sau operațiuni suplimentare”.

Precizăm că, în **actul normativ de bază, dispozițiile de la alin. (2) al art. 93** (care se dorește a fi modificat) se referă la o situație distinctă și anume „(2) În aplicarea instrumentelor juridice cu caracter internațional la care România este parte, în cazul în care, la solicitarea casei teritoriale de pensii competente din România, **cererea prevăzută la art. 89 alin. (4) nu a putut fi completată** de către solicitant cu toate documentele ...”, iar cererea prevăzută la art. 89 alin. (4) menționează că „... persoanele care au locul de sedere permanentă în străinătate pot depune cererea prin care solicită acordarea de drepturi de pensie din sistemul public de pensii, împreună cu actele prin care se face dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, la instituția de asigurări sociale competentă din statul de sedere permanentă”.

² A se vedea Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, paragraful 92.

Prin modificarea propusă (care elimină trimiterea la alin. (4) al art. 89) inițiatorii **nu mai fac referire la această situație distinctă**, iar norma formulată **generează confuzie în aplicarea în practică, prin crearea paralelismului legislativ mai sus menționat, precum și prin prelungirea nejustificată a termenului**.

Prin urmare, deși în instrumentul de motivare se arată că se dorește „soluționarea cererilor de **pensii comunitare/internaționale**” într-un „termen rezonabil”, din formularea normei nu rezultă aceste aspecte.

*

* *

Ca urmare a celor de mai sus, este necesar ca inițiativa legislativă să fie reconsiderată în totalitate, atât din punctul de vedere al configurării soluțiilor legislative preconizate, **care trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare**, cât și din punctul de vedere al exprimării soluțiilor, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, **în mod clar și precis, fără echivoc**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 570/07.06.2024

L. nr. 360/2023

M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023

Lege privind sistemul public de pensii

¹ promulgată prin D. nr. 1600/2023 M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023

Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul public de pensii